

ČÍST, POMÁHAT A CHRÁNIT ● 2022 ● cena 43 Kč

POLICISTA

2

Téma: Pražská policie

Rozhovor: Radek Bruna

Vzdělávání

STUNT TEAM
FILM

Musíte mít pokoru

Jeho tvář tak často neuvidíte, jeho výkony ano, dokonce byste se divili, jak často. On sám ale zdůrazňuje, že jde o týmovou práci a že výsledek nikdy není jen jeho zásluhou. Herec, a především filmový kaskadér Radek Bruna.

V současné době patříte k našim nejznámějším a nejobsazovanějším kaskadérům, je to tak?

Já bych to takto neviděl, moc mi nesedí vystupovat za sebe. Pracuju v kaskadérském týmu FILMKA a i teď tady jsem spíš jako zástupce Filmky a svých kolegů než jako já, Radek Bruna.

Ale přece jen vidět docela jste.

Asi ano, ale to všechno je spíš dílem náhody. Filmovou práci jsem chtěl dělat. Ať jsem se posunul v životě kamkoli, včetně hereckých rolí, vždycky se to stalo tak nějak náhodou.

Včetně toho, že se živíte jako kaskadér?

Vlastně jo. To se seběhlo tak, že jsem jako úplný mladoch byl v reprezentaci karate, ale jako spousta kluků tehdy jsem miloval akční filmy. No a triky, které jsem v nich viděl, jsem hned musel taky umět, tak jsem trénoval a trénoval... A jednou zazvonil telefon a já se dozvěděl o tom, že se má točit reklama na prací prášek a že tam má jít o karate, ale že si filmaři zatím nevybrali a že se přijedou podívat na mě. Přijeli, já jim předvedl, co dělám, a oni na to: No to je přesně to, co hledáme!

A tak jste si zahrál v reklamě...

A tak jsem si zahrál v reklamě. Ale tam se to soukolí roztočilo znovu, jeden člověk ze štábu mi říká: Hele, to je skvělý, s tímhle bys měl k filmu. A vzal si na mě číslo. Já to pustil z hlavy, ale za nějakou dobu zase telefon a pozval mě na trénink kaskadérů, kde dohodl schůzku s Láďou Lahodou. To byl okamžik, který považuji za začátek svého filmového příběhu. A ten příběh se odvíjel také díky Viktoru Červenkovvi, kaskadérovi, který si mě v mých začátcích obrazně řečeno vzal pod křídla a hodně mi pomáhal.

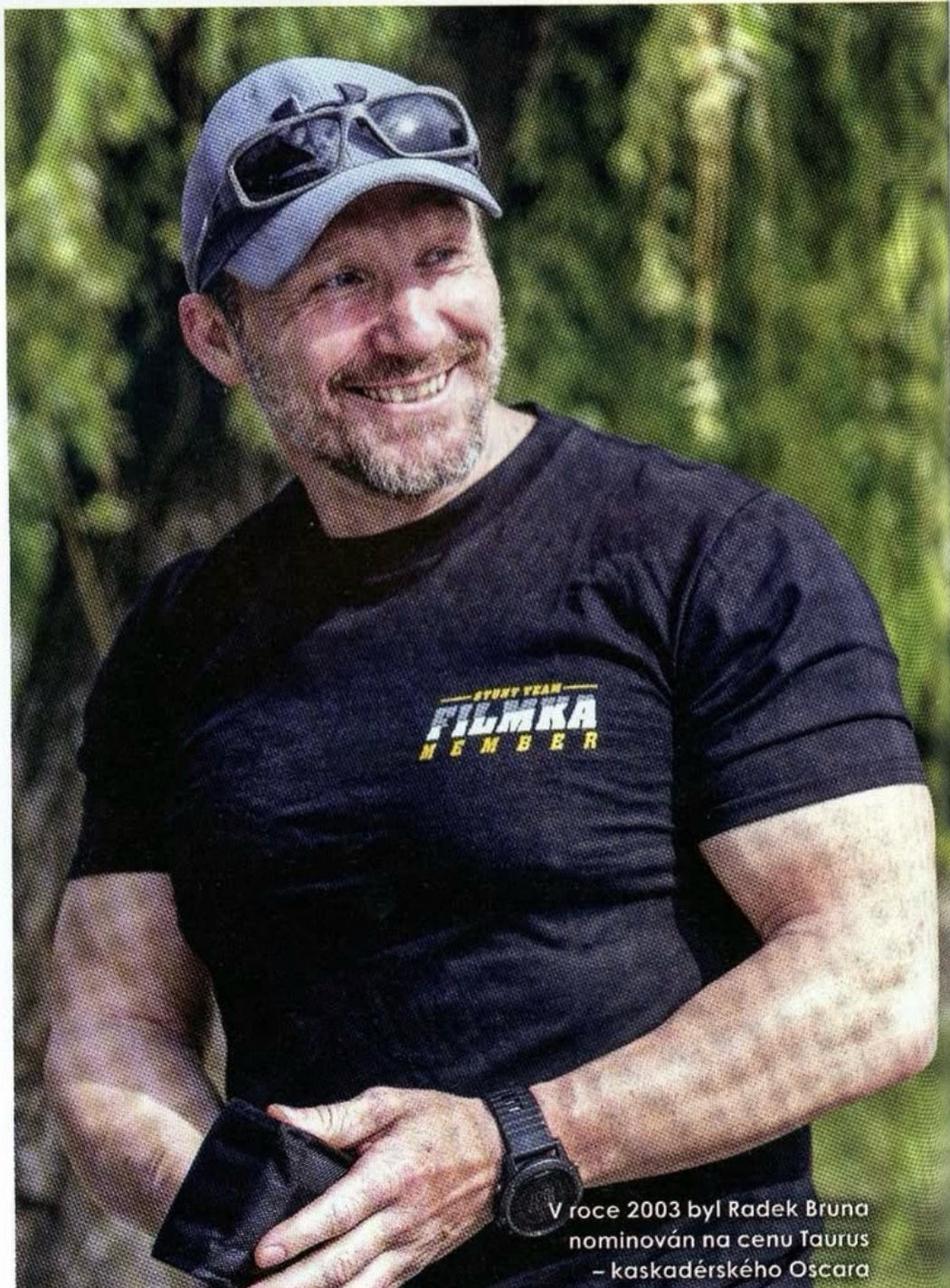
Vyrozuměla jsem, že za celou vaši kariéru prošla práce kaskadérů opravdu velkým vývojem.

Nepochybně ano, pokrok je obrovský. Ale nakonec stejně pořád vycházíme z toho, co uměli a dokázali naši předchůdci – my na ně prostě jen navazu-

jeme. U nás na taková jména, jako jsou Jaroslav Tomsa, Ladislav Lahoda, Petr Drozda, Zdeněk Srstka, nebo i Martin Hub. To oni nám vyšlapali cestu, my po ní jen jdeme.

Přinejmenším technicky jste už ale určitě někde jinde.

No to samozřejmě jsme. Ostatně stejně jako filmaři, vojáci, policisté... Kdokoli. Ale víte, dnes je mnohem víc možností v kvalitních chráničích, vybavení a v technologiích, jak rizikové věci připravit a natočit, například pád z výšky, kde můžeme využít pádovou brzdu a vůbec práci našich riggerů. Ale stej-

V roce 2003 byl Radek Bruna nominován na cenu Taurus – kaskadérského Oscara

ně jednou z nejlepších a do jisté míry nepřekonaných cest je starý dobrý pád do krabic, samozřejmě bude záležet na výšce, ze které bude pád proveden.

Když jsme u pádů, kdysi jsem někde četla, že základní kaskadérskou dovedností je umět padat. Je to pravda? Svým způsobem je, ano. Obecněji vzato jsou základními dovednostmi ty gymnastické a úpolové, ale to jsme už stejně zase u pádů. Nesmíme ale zapomenout na pohybovou kulturu.

Vraťme se ještě k tomu rozvoji: vy jste stál u zrodu specializované skupiny kaskadérů, kteří se zabývají policejními a vojenskými akcemi ve filmu, je to tak?

Máte pravdu, že taková skupina existuje. Je to taktický department složený z bývalých členů speciálních jednotek armády a policie, kaskadérů, ale i kriminalistů, je to jeden z departmentů, které Filmka má. Ale abych to vzal úplně po pořádku, jsme sdružení, jehož kořeny sahají až do 60. let minulého století právě k Jaroslavu Tomsovi, Ladislavu Lahodovi, Zdeňku Srstkovovi a také legendárnímu filmu Limonádový Joe aneb Koňská opera. A v tomto týmu, který má mimochodem víc než sto padesát členů, jsou jednotlivé departmenty, které se specializují na specifické činnosti, třeba na práci s koňmi, lany – rigging, práci na vodě a pod vodou, práci s ohněm. Jedním z nich je již zmíněný taktický department, který ztvárňuje policejní a vojenskou práci včetně poradenství, výcviků herců jak střeleckých, tak taktických, kriminalistických a kompletního vybavení. A protože chceme především odvádět stoprocentní práci, cvičíme pokud možno stejně jako skuteční policisté a vojáci, aby náš výkon vypadal co nejrealističtěji.

I když většina diváků nepozná, jestli to odpovídá realitě?

Mezi diváky jsou i policisté a vojáci a ti to poznají. A my chceme, aby si tihle diváci řekli: „Jo, tohle se mi líbilo, to sedí.“ Také proto spolupracujeme s lidmi z oboru, mezi nimiž mám ostatně řadu přátel.

Dobře, a jak se tedy té realitě přiblížit co neivněřli?

Za prvé neustálým cvičením. Za další – tohle je práce zajímavá a zábavná, ale není tady moc prostoru pro vlastní ego, což je, myslím, policejním a vojenským speciálům docela podobné. Člověk musí mít pokoru a nehrát si na vševěda. Naopak, nebát se zeptat, požádat o radu. A za třetí ten hezký a realistický záběr je vždycky výsledkem spolupráce. My jako kaskadéři se můžeme prát, střílet po sobě, padat, hořet, bourat v autech, ale bez speciálních efektů, maskérů, kostýmů nebo zbrojířů to nebude ono. Finální podoba záběrů je výsledkem spolupráce týmů.

Říkáte, že není prostor pro ego, ale čekala bych, že naopak to ego bude muset být celkem silné. A pud sebezáchovy slabší.

Ale ne, člověk především musí být osobnost, která umí sama se sebou, se svými silnými a slabými stránkami pracovat. A máte sice pravdu, že my kaskadéři asi ten pud sebezáchovy máme trošku posunutý, ale rozhodně ho máme. Člověka bez něj bychom nechtěli, ten je nebezpečný pro sebe i ostatní. U filmu platí jedno heslo: BEZPEČNOST NA PRVNÍM MÍSTĚ.

Vzhledem k tomu, v čem vaše práce spočívá, se musím zeptat: bolí to? Bolí. Někdy ano.

Váš tým zdaleka nepracuje jen s českými filmaři, na kontě máte spoustu velmi známých a oblíbených zahraničních filmů. Na čem jste třeba spolupracoval nebo spolupracovali?

Je všeobecně známo, že naši kluci pracovali na zvukných velko filmech, jako například Titanic, Zachraňte vojína Ryana nebo Gladiátor, těch filmových projektů je opravdu hodně, odhadem 1000. Co se týká mé osoby, spolupracoval jsem přibližně na 250–300 filmových či reklamních projektech včetně filmu Černý ještráb sestřelen.

To jsou skoro kultovní filmy.

Ano, a speciálně Černý ještráb sestřelen třeba pro mě osobně znamenal velký zlom a svým způsobem určení toho, jakou cestou se ubírat. Právě zkušenosti z natáčení tohoto filmu inspirovaly vznik samostatného taktického departmentu.

Poznala bych vás tam?

Je to dvacet let, ale kdybyste se soustředila, tak asi ano. Hrál jsem snipera Clarka z jednotky Delta.

Objevil jste se ale i ve filmech, kde by člověka snad ani nenapadlo, že na něm spolupracují kaskadéři. Třeba v Miladě.

No jo, a tam jsem byl v uniformě SS, což byl velmi zvláštní pocit. Až mi to

Projekty Radka Bruny

Radek Bruna spolupracoval na několika stovkách filmů a seriálů, například: Sametový vrazi, Případy 1. oddělení, Rapl, Labyrint, Gangster Ka, Devadesátky, Mission Impossible, Casino Royale, Jojo Rabbit, Anthropoid, The Catcher Was a Spy, Černý jeztráb sestřelen, The Bourne Identity, Babylon A. D., Shanghai Knights, The League of Extraordinary Gentlemen, Snowpiercer, Blood Red Sky, Hunters 2.

Spolupracoval s tvůrci jako Tom Cruise, Arnold Schwarzenegger, Sean Connery, Vin Diesel, Jackie Chan, Matt Damon, William Fichtner, Eric Bana, Kim Coates, Tom Sizemore, Donald Sutherland, Taiki Waititi, Scarlett Johansson, Paul Rudd nebo Sam Rockwell.

bylo nepříjemné, měl jsem tam totiž hlavní hrdinku udeřit a tahat za vlasy. Samozřejmě jsem herečce neubližoval, máme metody, jak podobné scény zahrát, aniž by utrpěli herci, ale přesto mě po té scéně režisér požádal, ať k němu moc nechodím, prý ze mě neměl dobrý pocit. To skoro zamrzelo. Když jsem se objevil v civilu, tak jsme si s režisérem popovídali a řekl mi, že jsem byl pro něj opravdu nepříjemný esesák.

Asi hrajete opravdu dobře. Chtěl jste někdy být „čistokrevný“ herec?

Nechtěl, ale na druhou stranu jsem přesvědčený, že každý kaskadér by měl mít hereckou průpravu. Jednak se vám stane, že z ničeho nic máte nějakou roli, a jednak – a to především – to potřebujete, abyste kvalitně odvedla svou práci na konkrétní scéně, i když v ní jste za někoho jiného, například jako něčí double.

Vzhledem k filmografii vaší a vašich kolegů je jasné, že jste spolupracoval s mnoha známými herci. Z jakého setkání máte, řekněme, největší radost?

Radost... jsou setkání, kterých si hodně vážím. Spolupracoval jsem s mnoha velice známými jmény. To všechno byla moc zajímavá a někdy i velice osobní setkání. Moc si vážím spolupráce třeba s Michalem Dlouhým, Hynkem Čermákem, Ondřejem Vetchým,

Radimem Fialou, Jiřím Strachem, nemám to tak, že čím slavnější jméno, tím víc mi na tom záleží. Kvalitu chci dodat vždycky. Nicméně na co vzpomínám dodnes a hodně to pro mě znamená, to byl opět Černý jeztráb sestřelen. Ne kvůli slavným hercům, ale za prvé kvůli setkání a spolupráci s Ridley Scottem a za druhé na natáčení spolupracoval plukovník Delta Force Lee Van Arsdale a bývalý člen SEAL Team Two Harry R. Humphries. Byla to velice dobrá osobní zkušenost, hodně nás naučili, myslím, že divák to může posoudit sám při zhlédnutí již zmíněného filmu. Když pak natáčení končilo, jeden z nich de facto ve vteřině zmizel, bez rozloučení. Mrzelo mě to, ale pak jsme zjistili, že nám tam nechal velmi osobní dopis. Nechtěl se loučit, bylo to pro něj hodně citlivé téma, ale na slova z toho dopisu vzpomínám dodnes.

Řekněte mi, co všechno je vlastně vaše práce? Pochybuju, že jen to, že místo herce někam jdete, skočíte nebo spadnete.

To ne. Například: Taktický department zajišťuje filmové policejní a vojenské akce, takže my jsme ti v těch uniformách. Zároveň jako Filmka máme na starosti veškerou kaskadérskou práci na filmech, seriálech i reklamách – honičky, bouráčky auty, nejrůznější rvačky a souboje, postřely, výbuchy, pády, hoření, lítání

na lankách, šermy, koně, zastoupení herců v rizikových scénách, je to obrovská škála dovedností. Já už dnes nedělám jen kaskadéra, ale i takzvaného koordinátora – to znamená, že mám na starosti veškeré kaskadérské akce na přiděleném filmovém projektu. To někdy bývá docela zajímavé a náročné.

A to znamená, že vám režisér řekne, co chce, a vy pak vymýšlíte, jak to udělat?

Zjednodušeně řečeno ano. Někdy je příprava relativně snadná a někdy to znamená skutečnou výzvu.

Například?

Například jsme měli scénu, kde nacističtí vojáci zapálili muže ve sklepe v podstatě v uzavřeném prostoru dvěma plamenomety – to je scéna vyžadující velmi pečlivou přípravu, hodně promyšlení a kvalitního kaskadéra, konkrétně Ivana Mareše, včetně záchranného týmu. Nebo scény pod vodou, některé honičky. Navíc je otázka, kolik dostaneme na přípravu času. Někdy je možnost vše si velmi důkladně promyslet, konzultovat s dalšími odborníky, někdy jsme nuceni hodně improvizovat, ale nesmíme zapomenout na již zmíněné heslo: BEZPEČNOST NA PRVNÍM MÍSTĚ. Jsme prostě tak trochu filmoví kouzelníci.